

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda, tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacramenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

VII. Quæ sit huius Sacramenti percipiendi necessitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

ante illum repelleres; exemplum Petri non approbamus in hac parte: stupuit ad capturam piscium, subintulit tremans; exi à me Domine, quia peccator ego sum; tantò magis à Petre, si peccator es, retinendus est medicus sanctificans & peccata tollens à se: quantò sapientius peccator Zachaeus, qui festinus & gaudens suscepit Iesum ad se: denique quam prudenter hoc fecerit, data salus ostendit.

Cæterum quantò propensior erga nos Christi clementia & benignitas in hoc Sacramento effulget, tantò majorem haud dubiè reverentiam ac devotionem à nobis exigit: tantumque abest ut inde quis occasionem neglectus aut torporis accipiat, quin potius, quò ad hanc divinam mensam sapius accedit (quod tamen sine sapientis viri consilio facere periculosum est) eò attentius sibi ipsi invigilare debet, ne tot coelestibus gratiis tam frequenter irroratus, vitiorum tribulos aut lab: uscas, sed potius uberes virtutum fructus referat; Terra enim saepe super se venientem bibens imbrem, &c. proferens autem spinas ac tribulos, reproba est, & maledictio proxima: cujus consumptio est in combustionem. Hebr. 6.

SECTIO VIII.

Qua sit hujus Sacramenti percipiendi necessitas.

DE duplici necessitate medii vel præcepti, quæstio intelligi potest: de qua in priori sensu Dicendum 1. Sacramentum Eucharistiæ in re susceptum, nec adultis nec parvulis ad salutem necessarium esse necessitate medii. Ita S. Doctor q. 73. a. 5. Et de adultis quidem constat, tum ex communi Ecclesiæ consensu, tum ex illis Christi Domini verbis S. Marc. ult. Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit, Vbi æterna salus adultorum (de quibus loquitur) fidei

E 4

ac Bap-

Baptismo solum ascribitur nullâ Eucharistiæ facta mentione. De parvulis vero usurationis carentibus, Concilium Trid. Sess. 21. cap. 4. expressè declaravit illos nullâ ligari necessitate ad Sacramentalem Eucharistiæ communicationem: si quidem, per Baptismi lavacrum regenerati, & Clero incorporati, adeptam jam filiorum Dei gratiam in illa amittere non possunt.

Dicit aliquis, olim SS. Patres Eucharistiæ parvulis baptizatis administrasse, ut constat ex S. Cypr. Sermonibus, S. August. Epist. 107. ad Vitalem, & aliis. Unde quaeritur illos existimasse Eucharistiæ esse necessitate mediæ necessariam.

Resp. morem illum communicandi parvulos aliquibus tantum in locis fuisse servatum; neque SS. Patres, quam censuisse realem Eucharistiæ susceptionem necessitate mediæ esse parvulis necessariam; cum S. Melchior Papa, qui circa annum 312. rexerat Ecclesiam, in Epistola crederet ad Episcopos Hispaniæ dicat, *Regenerationem (Baptismi scilicet) per se salvare nos in pace beati seculi recipimus.* Unde Concilium Trid. sup. docet, *Non esse damnandam antiquitatem, si eum morem in aliquibus locis aliquando servavit: ut enim sanctissimi illi Patres sui facti probabilem causam pro illius temporis ratione habuerunt; ita certè, eos nulla necessitate id fecisse, sine controversia credendum est.*

Dicendum 2. Sacramentum Eucharistiæ in voto acceptum, eatenus tam adultis quàm parvulis esse ad salutem necessarium necessitate mediæ, quatenus votum illud Baptismi susceptione continetur; tum ratione gratiæ baptismalis, quæ baptizatum ad Eucharistiæ perceptionem idoneum efficit; tum etiam ratione propensionis, quam is qui vitam spiritualem gratiæ per Baptismum cepit, censetur habere ad vitam illam per alimentum Eucharistiæ conservandam, ut docet S. Thomas supra post illum communiter alii Theologi, ut videre est apud Valentiam disp. 6. quæst. 1. de Eucharist. punc. 5.

Ex qua doctrina sic explicitata intelligi potest, quo sensu dixerit S. August. Lib. 1. cont. duas Epist. Pelag. cap. 4.

vitam habere non posse, qui fuerint expertes corporis & sanguinis Christi. Id enim intelligendum est de sumptione corporis Christi, quæ censetur fieri in voto, cum suscipitur: quod idem S. Pater declaravit, ut refertur cap. Nulli, de Consec. dist. 4. ubi dicit tunc unumquemque fidelium corporis sanguinisque Domini participem fieri, quando in Baptismate membrum corporis Christi efficitur.

Quod si de necessitate præcepti quæstio intelligatur.

Dicendum 3. varia olim de hac re extitisse Ecclesiæ præcepta, Initio siquidem nascentis Ecclesiæ fideles sapissime, imò fere quotidie Sacramentum hoc sumebant: quæ consuetudo cum paulatim intermitti videretur; hanc S. Anacletus aliqua ex parte renovavit Epist. 2. præcipiens, ut saltem ministri qui Missæ Sacrificio inservirent, Eucharistia participarent. Charitate postmodum refrigescente S. Fabianus Papa Epist. 1. quæ refertur cap. *Etsi* de consec. dist. 2. edixit, ut ter saltem quotannis, scilicet in festis Natalis Domini, Resurrectionis, ac Pentecostes, omnes Christi fideles Eucharistiam sumerent. Quod postea in pluribus Conciliis similiter decretum est, ac præsertim Agathensi. Demum cum sancta illa & salubris præceptio in defuetudinem abiisset, & maximo animarum damno in plures etiam annos corporis Christi communio differatur, constitutum est in concilio Laterani sub Innocentio 3. cap. *Communis utriusque sexus*, ut singuli fideles, cum ad annos discretionis pervenerint, Sacramentum hoc saltem semel in anno tempore Paschatis percipiant, nisi ex licentia proprii sacerdotis, in plures aliquot dies ex causa aliqua rationabili differendum esse censeatur.

Sunt autem quædam hæc observanda circa Ecclesiasticum illud de sumenda Eucharistia præceptum,

Primum est, tempore Paschatis intelligi totum illud tempus, quod effluit à Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusivè; ut ab Eugenio 4. declaratum fuisse refert Navarrus cap. 21. nu. 45. imò, ubi consuetudo legitime præscripta viget de satisfaciendo huic præ-

E. s.

cepto.

cepto pro communionem quolibet Quadragesimæ factam, idem Navarrus docet, satis esse ad transgressionem præcepti evitandam, ut quis ejusmodi consuetudini conformet.

Secundum est, ex probabilissima & in praxi magis accepta sententiâ illum, qui tempore Paschatis ex aliqua justa vel injusta sacram Eucharistiâ accipere terminavit, postea quamprimum commodè potest, ad sumendam illam obligari. Ita docent Navarrus, Azor, Suarez & alii apud Layman. cap. 5. de Euchar. quibus subscribitur Isamb. ad quæst. 80, disp. 6, art. 2. ubi etiam addit illum qui prævidet defuturam sibi tempore Paschatis communicandi occasionem, ad præveniendum illud tempus obligari: quod tamen aliqui rectè limitant, si intra eundem annum jam semel non communicaverit; aut si prævidet quòd intra eundem annum amplius communicare non possit; quia Ecclesiæ intentio præcipua est, ut communicatio ultra annum non differatur, sicut rectè observat & præcipit Laimannus supra.

Tertium est, poenam illam in supradicto decreto Concilii Lateran. contra hujus præcepti transgressores constitutam; scilicet ut viventes ab Ecclesia arceantur, & mortui Ecclesiastica sepultura priventur; non esse lata: sententia sed ferenda, ut ipsius decreti verba indicant: quapropter parochi aliique sacerdotes, qui jurisdictionem in foro exteriori non obtinent, poenam illam non nisi constituto ac jubente Ordinario inferre non debent, nisi specialiter dioceseon constitutionibus aut consuetudinibus aliquo expressius declaretur.

Dicendum 4. non modò Ecclesiasticum, sed etiam civile vinum de sumenda Eucharistiâ extare præceptum. Ita docet Thomas q. 80. a. 17. & constat tum ex his Christi Dominici verbis S. Ioan. 6. *Nisi manducaveritis carnem Filii hominis &c. non habebitis vitam in vobis*; tum etiam ex Concilio Tridentino, sess. 13. cap. 2. ubi sic loquitur; *Salvator noster, discipulus ex hoc mundo ad Patrem, Sacramentum hoc instituit, &c. illius sumptione colere nos sui memoriam præcepit, &c.*

Quæres quo tempore divinum illud præceptum obliget? Resp. 1. obligare saltem in articulo mortis, ut docet & pluribus probat Suares disp. 69. sect. 3. & Valentia disp. 6. quæst. 8. de Euchar. punc. 4. colligiturque ex perpetua Ecclesiæ praxi, quæ peculiari cura semper cavit, ne infirmi sine illius sumptione ex hac vita decederent. Vnde in Concilio Nicæno 1. cano. 13. Eucharistia in fine vitæ sumenda vocatur *viaticum necessarium*; idem habetur in Concilio Carthagin. 4. can. 77. & in aliis Conciliis, quæ referuntur in Decreto causa 27. quæst. 1. & 6.

Resp. 2. valdè probabilem esse sententiam Soti lect. 9. de Euchar. Ægidii Coninck quæst. 63. art. 3. & aliorum Doctorum, qui afferunt ex præcepto divino unumquemque fidelem adultum etiam citrà mortis periculum ad sumendam aliquoties in vita Eucharistiam obligari, Christumque Dominum nullum tempus certum præscribere voluisse, sed Ecclesiæ suæ reliquisse determinandum.

Est autem observandum, quando Eucharistia in periculo mortis per modum viatici sumitur, etiam à non jejunis illam sumi posse. quando sine gravi damno aut periculo jejuniam ab illis usque ad tempus hujus Sacramenti suscipiendi servari non potest, ut ex communi Doctorum consensu docet Toletus l. 6. c. 15. & habetur in rituali Romano titulo de communione infirmorum: si tamen nullum probabile mortis periculum immineret, & ex devotione sola communicare vellet infirmus (quod illi haud dubiè saluberrimum est, ideoque consulendum) tunc non nisi jejunos Eucharistiam suscipere deberet. In quòd si infirmus in mortis periculo diutiùs versetur, poterit iterum & sæpius Eucharistiam per modum viatici etiam non jejunos sumere, ut docet idem Toletus supra; dummodo tempus aliquod ab ultima viatici sumptione intercesserit, quod quidem tempus in Rituali Parisiensi dicitur. de comm. infirm. decem dierum spatio præfinitur.

Quæ.

Querunt aliqui, an is, qui paulò antequam incidit in periculum mortis, communicavit, teneatur iterum in periculo illo adveniente Eucharistiam recipere. Quia Theologi, ut Sorus, Paludanus & alii quos citat & laudat Laymannus cap. 5. de Euchar. existimant illum iterum Eucharistiam recipit octo vel decem diebus antequam in periculum mortis incidere, non teneri sub peccato iterum communicare: quorum sententia quamvis verior, verior tamen & in praxi tenenda est ea, quae rationalem ex præcepto divino iterum obligari ad communicandum, etiam si pridie quàm incidere in mortis periculum, jam communicasset. Ita Isamb. ad quaest. 80. §. art. 2. ubi etiam contendit illum, qui nihil de periculo mortis cogitans communicasset aut celebrasset, si eodem die in tale periculum incidat, iterum ad Eucharistiam recipendam per modum viatici obligari: cui tamen sententiae ne subscribamus, obstat Ecclesiae lex & consuetudo prohibens, ne quis eodem die bis communicet, exceptis aliquot casibus in jure expressis, ut Natalis Domini, in quibusdam locis, ubi una Ecclesia parochialis distinetur in duas aut plures Ecclesias parochiales distincte legitime possidentis, &c. inter quos tamen propositus casus nusquam reperitur.

Optimum super hac re consilium esset id præceptum, quod à sanctissimis viris, & nuper etiam ab Eminenti-ssimo & de universa Ecclesia optimè merito Cardinali Iunio aliquot annis ante mortem factum legimus, quod quoties communicabant aut Missæ Sacrificium celebrabant, toties sacram Eucharistiam per modum viatici peculiari intentione sumebant, ea scilicet mente,

si mors ex improvise accideret, divino præcepto de Eucharistia in tali casu satisfactum esset.

¶